

***Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci Niewidomych w Rabce-
Zdroju, Filia OSW w Laskach***

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„SŁYSZĘ, CZUJĘ, DOTYKAM”

OPRACOWALI:

Dorota Bucka

Anna Głąb

Beata Ejchorszt

Anna Kusiak

Jacek Radiowski

OPIS ZASAD INNOWACJI

Innowacja adresowana jest do uczniów z niepełnosprawnością złożoną tj; niewidomych i słabo widzących z upośledzeniem umysłowym, niemówiących oraz ze schorzeniami neurologicznymi.

Na podstawie badań i obserwacji nauczycieli i rehabilitantów stwierdzamy u naszych uczniów wiele nieprawidłowości i zaburzeń w sferze rozwoju ruchowego. Uczniowie mają utrwalone niewłaściwe wzorce ruchowe. Charakterystyczną cechą naszych uczniów są blindyzmy, różnorodne zaburzenia postawy, poruszania się.

Innowacja dotyczy nowatorskiego rozwiązania programowego w zakresie wychowania fizycznego w klasach I- IV z zastosowaniem elementów SI (integracja sensoryczna), muzykoterapii oraz metody PNF(Proprioceptive Neuromuscular Facilitation) stosowanej w rehabilitacji ruchowej. Program nauczania wychowania fizycznego w dziale gimnastyka – ćwiczenia na przyrządach zostanie wzbogacony o ćwiczenia na przyrządach wykorzystywanych w ramach terapii SI – ścieżka sensoryczna, grzybek, ławka podwieszana, huśtawka-belka, hamak, łódka przygód, deskorolka itp. Natomiast w dziale gimnastyka – ćwiczenia zwinnościowe będą prowadzone zgodnie z metodą PNF i będą dotyczyły nauki prawidłowych wzorców ruchowych.

Niniejsza innowacja będzie realizowana od 01.09.2010 do końca roku szkolnego 2012 na dwóch poziomach. W klasach I-III na lekcjach wychowania fizycznego w oparciu o nową podstawę programową -rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r., na lekcjach wychowania fizycznego w klasach IV-VI w oparciu o podstawę programową-rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. oraz na rehabilitacji ruchowej.

Wdrożenie innowacji nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych i nie narusza ramowego planu nauczania.

Stosując elementy integracji sensorycznej, muzykoterapii oraz PNF chcemy usprawnić funkcjonowanie naszych uczniów poprzez oddziaływanie na ich zdrowe

i uszkodzone sfery, zmysły przez co będą sprawniejsi nie tylko fizycznie, ale

również będą lepiej funkcjonować w grupie klasowej, internatowej, w rodzinie. Ponadto będą lepiej radzić sobie w szkole na zajęciach edukacyjnych.

Głównym celem oddziaływań muzykoterapeutycznych jest motywowanie dzieci do aktywności poznawczej i ruchowej, ćwiczenie sprawności lokomocyjnej i manipulacyjnej, korekta nieprawidłowej postawy ciała, doskonalenie zmysłów, wyrabianie samodzielności i zaradności, obniżanie niepokoju i lęku, nauka współdziałania w grupie oraz przeciwdziałanie blindyzmom. Założenia muzykoterapii współgrają z założeniami integracji sensorycznej w której duży nacisk kładzie się na zwiększenie wrażliwości na bodźce, rozróżnianie i rozumienie bodźców sensorycznych, zmniejszenie lęku przed poruszaniem się w przestrzeni, zwiększenie samodzielnej aktywności ruchowej oraz poprawę funkcjonowania społecznego. Metoda PNF jest metodą uczącą właściwych nawyków ruchowych, zmieniającą nieprawidłowe nawyki na właściwe. W przypadku naszych uczniów jest niezwykle ważne, aby mieli oni prawidłowe wzorce ruchowe, by potrafili kontrolować własne ruchy.

Wprowadzenie innowacji wiąże się również z udziałem naszej szkoły w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt „Otwarta droga w przyszłość- od innowacji do samodzielności” zakłada opracowanie i wdrożenie innowacji pedagogicznej i został stworzony, by pomóc dzieciom niewidomym i słabo widzącym z niepełnosprawnością intelektualną w szeroko rozumianym rozwoju, aktywizacji, komunikacji z otoczeniem, pokonywaniu barier edukacyjnych i stereotypów. Program „Słyszę, czuję, dotykam” jest nakierowany na aktywizację i rozwój zmysłów oraz wzrost sprawności ruchowej.

Oddziałując przede wszystkim na zmysły chcemy usprawnić funkcjonowanie naszych uczniów niewidomych, słabo widzących z niepełnosprawnością intelektualną oraz dodatkowymi zaburzeniami, które w dużym stopniu niekorzystnie wpływają na ich rozwój emocjonalny, intelektualny i społeczny.

I. CELE INNOWACJI:

- * kształtowanie naturalnych, właściwych wzorców ruchowych, umożliwiających wykonywanie konkretnych zadań i czynności przez uczniów z niepełnosprawnością złożoną
- * uczenie prawidłowego ruchu z udziałem bodźców dotykowych, słuchowych, wzrokowych, równoważnych i priopreceptywnych
- * zmiana nawyków ruchowych na właściwe
- * poprawa czucia własnego ciała
- * kształtowanie umiejętności właściwego ustawienia swojego ciała w przestrzeni
- * usprawnianie umiejętności samoobsługowych
- * rozwijanie umiejętności kontroli nad własnymi ruchami
- * poprawa w zakresie przetwarzania danych zmysłowych oraz wykonywania podstawowych czynności ruchowych, a także w zachowaniu uczniów z niepełnosprawnością złożoną
- * usprawnianie odbioru bodźców sensorycznych
- * rozróżnianie i rozumienie bodźców sensorycznych
- * lepsza integracja odbieranych bodźców
- * zwiększenie koncentracji uwagi
- * przeciwdziałanie blindyzmom
- * wyrabianie zaradności i samodzielności
- * nauka współdziałania w grupie.

II. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

W procesie wychowania i nauczania ucznia ogromną rolę odgrywa podmiotowe traktowanie ucznia oraz wzajemne współdziałanie. Uczniom należy stwarzać możliwość indywidualnego i zespołowego działania:

- gry i zabawy ruchowe
- zabawy orientacyjno-porządkowe
- reagowanie na zmieniający się rytm muzyki
- ilustrowanie ruchem piosenek
- rozwijanie inwencji twórczej dzieci przez wprowadzenie różnych form ruchu przy muzyce
- stosowanie różnych przyborów, instrumentów perkusyjnych
- turnieje sportowe
- sporty zimowe
- uczestnictwo w zielonych szkołach
- udział w olimpiadach specjalnych
- zabawy muzyczne.

III. TREŚCI INNOWACJI

Program innowacji zawiera treści zgodne z nową podstawą programową –

rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w klasach I-III oraz z podstawą programową – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w klasach IV-VI.

- Ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę ciała
- Ćwiczenia kształtujące prawidłowe wzorce ruchowe
- Ćwiczenia stymulujące na przyrządach stosowanych w terapii SI
- Gry i zabawy kształtujące koordynację wzrokowo-ruchową
- Ćwiczenia i zabawy ruchowe wdrażające do współdziałania w zespole
- Nauczanie podstawowych elementów wybranych gier zespołowych, rekreacyjnych, lekkoatletycznych
- Badanie i ocena poziomu sprawności fizycznej ucznia
- Rozwijanie i kształtowanie powszechnie akceptowanych postaw szacunku, Życzliwości
- Ruch przy muzyce
- Odbiór i rozumienie muzyki
- Kształcenie wyobraźni.

IV. PRZEWIDYWANE EFEKTY:

W wyniku realizacji innowacji spodziewamy się, że uczeń:

- ma prawidłowe nawyki ruchowe

- właściwie porusza się w przestrzeni
- zmniejszy lęk przed poruszaniem się w przestrzeni
- lepiej wykonuje czynności samoobsługowe
- uzyska lepszą kontrolę nad własnymi ruchami- większą precyzję i celowość ruchów
- poprawi koordynację ruchową
- zwiększy samodzielną aktywność ruchową
- jest aktywny i zaradny
- potrafi wydłużyć koncentrację uwagi nad zadaniem
- rozróżnia i rozumie bodźce sensoryczne
- czerpie radość z własnej aktywności
- potrafi właściwie się zachować, adekwatnie do sytuacji
- nawiązuje właściwe relacje społeczne.

IV. METODY I FORMY

METODY:

Muzykoterapia
Elementy SI
Metoda PNF
Zabawowo-naśladowcza
Bezpośredniej celowości ruchu
Metoda ścisła

FORMY:

Indywidualna
Zespołowa

V. EWALUACJA INNOWACJI

Ewaluacja to działanie zmierzające do stwierdzenia, w jakim stopniu zamierzone cele są osiągnięte.

W celu sprawdzenia czy innowacja przyniosła spodziewane efekty wykorzystane będą:

- Obserwacja uczniów podczas zajęć
- porównanie wyników badań sprzed i po innowacji
- zapisy w dzienniku.